

РЕШЕНИЕ

№ 1504

гр. София, 23.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. III-Б СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теменужка Симеонова

Членове: Хрипсима К. Мъгърдичян
Божидар Ив. Стаевски

при участието на секретаря Михаела Огн. Митова
като разгледа докладваното от Божидар Ив. Стаевски Въззивно гражданско дело № 20211100510690 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. от ГПК.

С решение № 20112474/11.05.2021г. по гр.д. № 16903/2020г. по описа на Софийски районен съд 172 състав ответникът „П.Б.Б.“ ЕАД ЕИК *****, е осъдена да заплати на Д. 1“ ЕООД ЕИК *****, на основание чл. 442 от ТЗ сумата от 9230,18 евро представляваща размер на изплатена банкова гаранция издадена от „П.Б.Б.“ ЕАД под № 30-024-1129591 от 05.04.2017г., ведно със законната лихва от 05.05.2020г. до окончателното изплащане на сумата. С решението ответникът е осъден да заплати на ищеца разноски в размер на 722,11 лв. за държавна такса и 1071,57 лв. за адвокатско възнаграждение.

Срещу решението е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ответника „П.Б.Б.“ ЕАД. Жалбоподателят поддържа, че е безспорно издаването на банкова гаранция № 30-024-1129591 от 05.04.2017г., във връзка с която е отправено искане за плащане на банкова гаранция № 632. Счита че съгласно с чл.15 от Еднообразните правила за гаранциите на поискване /ЕППГ/, искането за гаранция следва да се подкрепя с документите, посочени в нея и чрез изявление на бенефициента в което се посочва по какъв начин наредителят нарушава задълженията си. От изложеното в чл. 15 ЕППГ счита че гарантът следва да провери всички документи изисквани от гаранцията и да установи дали те отговарят на условията на гаранцията. А когато те не отговарят на условията на гаранцията или са явно противоречиви помежду си те следва да бъдат отхвърлени. Изтъква че банката установила непълнота в искането за плащане на банкова

гаранция, своевременно уведомил ищеца за тази непълнота. Сочи че с банковата гаранция се обезпечават вземания по договор за наем от 23.03.2017г., касаещ търговски обект в търговско-развлекателен център /Мол София – Mall of Sofia/. А в отправеното искане е посочено че е имало неизпълнение на задължения по Договор за наем от 23.03.2017г. От така посоченото в заявлението не можело недвусмислено и сигурно да се заключи че се касае за същия договор за наем за който е издадена банковата гаранция. При така изложеното счита, че за ответника възникнало правото да отхвърли искането за плащане по банковата гаранция. Моли за отмяна на постановеното решение и за постановяване на друго с което искът се отхвърля.

В законоустановения срок е постъпил отговор на въззивната жалба, подаден от Д. 1“ ЕООД с което счита че първоинстанционното решение е правилно. Счита че договорът за наем е бил достатъчно конкретизиран поради което счита възраженията във въззивната жалба за неоснователни и моли за потвърждаване на решението.

Софийски градски съд, след като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане иск с правно основание чл. 442 от ТЗ.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционно то решение е валидно и допустимо. Не е допуснато и нарушение на императивни материални норми.

Решението е правилно, като на основание чл. 272 ГПК въззивният състав препраща към мотивите, изложени от СРС. Независимо от това и във връзка с доводите във въззивната жалба е необходимо да се добави и следното:

Съгласно чл. 442 от ТЗ, с договора за банкова гаранция банката писмено се задължава да плати на посоченото в гаранцията лице определена сума пари съобразно условията, предвидени в нея. От тази легална дефиниция може да се изведе, че банковата гаранция е едностранен договор, по силата на който банката-гарант се задължава по искане на наредителя пред получателя на гаранцията /бенефициера - в случая Д. 1“ ЕООД/ да заплати определена сума пари в определен срок, ако бъдат изпълнени условията, посочени в документа. Банковата гаранция поражда неотменяемо и безусловно задължение на банката, издала гаранцията, да плати сумата по документа, при настъпването в условията, посочени в нея.

Гаранцията може да бъде издадена като абстрактна или каузална. Вида на гаранцията /абстрактна или каузална/ се определя от това, дали правата и задълженията по гарантираното правоотношение са от значение за тези по гарантиращото т.е. дали на тях могат да се основават възраженията по

гаранцията. Следователно, банковата гаранция има абстрактен характер, освен ако от конкретното ѝ съдържание изрично не следва възможността да се противопоставят по нея възраженията по валутното отношение между наредителя и бенефициера, в която хипотеза гаранцията ще е издадена като каузална.

В настоящия случай банковата гаранция е абстрактна.

Не е спорно във въззивното производство, а и се установява от доказателствата по делото, трето за спора лице „И.“ ООД, наредило на „П.Б.Б.“ ЕАД да издаде банкова гаранция в полза на Д. 1 ЕООД във връзка със сключен договор за наем от 23.03.2017г. Не е спорно, че ответникът издал банкова гаранция № 30-024-1129591 от 05.04.2017г., по силата на която банката се задължила да заплати безусловно и неотменяемо на бенефициера Д. 1“ ЕООД всяка поискана от него сума до размера от 9230,18 евро, при неизпълнение на което и да е от задълженията на „И.“ ООД във връзка с посочения договор за наем. Гаранцията била със срок на валидност до 04.04.2020г.

В банковата гаранция било уговорено, че искания за изплащане на гаранцията следва да бъдат отправяни всеки работен ден до изтичане на срока на валидност, чрез писмено изявление подписано от оторизиран представител на бенефициера, в което се препраща към гаранцията и се декларира, че е налице неизпълнение на договора за наем, следва да се посочи исканата сума, и името на банката и банковата сметка, която следва да бъде заверена. Посочено е допълнително условие, че исканията за плащане следва да бъдат предявявани чрез посредничеството на централата на обслужващата бенефициера банка, която следва да потвърди, че подписите са автентични и правно обвързващи за предявяващия плащането.

Не е спорно, че с искане за плащане на банкова гаранция било регистрирано при ответника на 03.04.2020г. с вх. № 632. Не се спори че искането е отправено в срока на гаранцията, но е отхвърлено от банката-гарант.

Спорен е единствено въпросът дали за ответникът е възникнало правото да откаже да изплати по гаранцията.

Съгласно практиката на ВКС /виж РЕШЕНИЕ № 22 ОТ 02.08.2016 Г. ПО Т. Д. № 3349/2014 Г., Т. К., I Т. О. НА ВКС/ за издадените на територията на страната гаранции намират приложение Еднообразните правила за гаранциите на поискване на Международната търговска камара в Париж /ЕПГН/, като търговски обичаи. Съобразно чл. 3 ЕПГП, част от реквизитите на гаранцията е посочването на сделката, на която се основава тя. Индивидуализирането на обезпеченото с гаранцията валутно отношение е с оглед предотвратяване на възможността бенефициерът да упражни права по гаранцията във връзка с неизпълнение на договор, който не е обезпечен с гаранцията.

Съгласно чл. 9 от ЕПГП Всички документи, изисквани от гаранцията и представени по нея, включително и претенцията, трябва да бъдат проверени от гаранта с надлежната грижа, за да се установидали те външно отговарят на

условията на гаранцията. Когато те не отговарят на тия условия или са явно противоречиви помежду си, те следва да бъдат отхвърлени.

От изложеното следва че за да възникне правото на ответника да откаже да изпълни задължението си към бенефициера следва, самата претенция за изплащане да не отговаря на условията, посочени в банковата гаранция или да не е представен документ уговорен в банковата гаранция.

В случая в банковата гаранция са поставени изискванията при подаването на претенцията като същата следва да препраща към банковата гаранция, банковата сметка и банката на бенефициера, да е декларирано изрично че е налице неизпълнението на договора. Самото изявление следва да е подписано оторизиран представител и самото искане да е подадено чрез посредничеството на обслужването на банката на бенефициера.

От представеното по делото искане за плащане по банкова гаранция съдържа всички посочени в банковата гаранция условия, а именно посочена е банковата сметка по която трябва да се нареди претендираната сума, посочена е и банковата сметка. Искането препраща към процесната банкова гаранция и е подписано от управителите на бенефициера, като е декларирано изрично че е налице неизпълнение на договора за наем от 23.03.2017г. Претенцията е подадена чрез съдействието на банката на бенефициера, което е видно от приложените разпечатки на електронна кореспонденция и банково удостоверение.

Предвид изложеното, настоящият състав намира, че са спазени всички условия посочени в гаранцията.

Неоснователно се явява възражението на въззивника за липсата на индивидуализация на главния договор.

Според цитираната практика на ВКС в Правилата на Международната търговска камара в Париж е закрепено изискването при предявяване на претенция по гаранцията гарантът незабавно да уведоми за това наредителя, като му изпрати искането за плащане, направено от бенефициера, както и придружаващите го документи. От гореизложеното следва извод, че при абстрактната гаранция /каквато е гаранцията в настоящият случай/ банката - гарант извършва с грижата на добрия търговец единствено проверка за външната редовност на представените от бенефициера документи, която обхваща: вида на документа, който следва да съответства по характер и авторство на посочения в гаранцията; наличие на явни признаци, сочещи на неистинност на документа, вкл. на поправки в същия без ясно установено авторство; очевидни противоречия в документа или в документите, вкл. удостоверяване на взаимно изключващи се факти или диаметриално противоположни твърдения; влагане в едно и също понятие на коренно различно значение или обхват /словесно твърдение при липса на твърдение по съдържание/; откровено лъжливи, нелогични или крайно двусмислени съждения; пълна липса на конкретност и определеност на твърденията; позоваване на невъзможни събития/явления или други подобни, като преценката е винаги конкретна. От съществено значение е не само обхвата на проверката, но и източниците на информация, въз основа на които се

извършва тя. С оглед правилата, съдържащи се в чл. 17 и чл. 21 ЕПГП, задължаващи банката да съобщи на наредителя незабавно за направеното искане по гаранцията от бенефициера и да изпрати приложените към него документи, следва да се приеме, че горната преценка на документите по гаранцията може да се извърши и въз основа на: документация, предоставена от наредителя; въз основа на договора, който се гарантира; документи, с които разполага самата банка и други вкл. и на вписвания в публични регистри, какъвто например е търговският регистър, но в очертания по-горе обхват. При абстрактната гаранция по правило при извършване на посочената проверка банката не може да отхвърли искането за плащане по гаранцията, позовавайки се на правата и задълженията по валутното отношение, предвид абстрактния характер на гаранционното отношение. Независимостта на гаранцията спрямо валутното отношение обаче не може да бъде абсолютизирана, тъй като това би означавало да се допусне използването на обезпечението противно на неговата цел, което ще противоречи на принципа на добросъвестност, който е от обществен порядък и е от принципите, формиращи основите на правовия ред. Ето защо, при извършване на проверката на документарните изисквания по гаранцията, независимо дали тя е каузална или абстрактна, банката следва да се ръководи и от принципите за добросъвестност и за злоупотреба с права. Явна злоупотреба по гаранцията от страна на бенефициера ще е налице при отправяне на искания за плащания по гаранцията във връзка с правоотношения, които не са обезпечени с гаранцията, като и при наличие на изпълнение от наредителя на задълженията му по валутното отношение, при което се достига до двойно плащане по гаранционното и валутното отношение, и други хипотези. Ето защо, въпреки абстрактния характер на гаранцията, при претенция за плащане по нея може да се установява с писмени доказателства очевидна неоснователност на искането на бенефициера по нея при наличие на явна злоупотреба с права, в който случай въпросът, дали е налице явна злоупотреба с гаранцията, неизбежно се решава с оглед валутното отношение.

В процесния случай от доказателствата по делото не се установява, че е налице недобросъвестно поведение от страна на бенефициера или че е налице явна злоупотреба с права.

Ето защо правилно първоинстанционният съд е счел искът за основателен. При това положение и при съвпадение на изводите на двете съдебни инстанции първоинстанционното решение следва да бъде потвърдено.

По отношение на разноските.

При този изход на производството въззивника няма право на разноски.

На основание чл. 78, ал. 1 ГПК жалбоподателят /ответникът/ следва да бъде осъден да заплати на ищеца действително направените разноски във въззивното производство за възнаграждение за един адвокат в размер на 1073 лева.

На основание чл. 280, ал. 3 ГПК, и предвид търговския характер на спора настоящото решение не подлежи на касационно обжалване.

Предвид изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 20112474/11.05.2021г. по гр.д. № 16903/2020г. по описа на Софийски районен съд 172 състав.

ОСЪЖДА „П.Б.Б.“ ЕАД ЕИК *****, заплати на Д. 1“ ЕООД ЕИК *****, на основание 78, ал.1 от ГПК сумата от 1073 лева, представляваща разноси във въззивното производство.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____